

Notits

MILJØMINISTERIET

By- og Landskabsstyrelsen

Vandområdet
J.nr. BLS 489-00004/
489-00017
Ref. lmu
Den 16. juni 2008

Status for de planlagte initiativer efter fund af misdannet ålekvabbeyngel i danske fjorde

Efter fund af misdannet fiskeyngel i danske fjorde fremsendte den tidligere miljøminister 16. december 2005 et oplæg af 28. oktober 2005 til Folketingets Miljø- og planlægningsudvalg (FMPU alm. del – bilag 175) om, hvordan Miljøstyrelsen ville tilvejebringe mere viden på området. Det var på det tidspunkt forventningen, at Miljøministeriet ultimo 2008 kunne præsentere eventuelle forslag til at imødegå biologiske effekter i miljøet. Miljøministeriet kan nu oplyse, at de sidste resultater først forventes at foreligge med udgangen af 2010.

Indtil videre er der udarbejdet to udredninger (fase 1 i oplægget), som nu er gjort tilgængelige på By- og Landsskabsstyrelsens hjemmeside (www.blst.dk/udgivelser/):

- ”Misdannet ålekvabbeyngel og andre biologiske effekter i danske vandområder” og
- ”Kemiske stoffer der kan føre til misdannelser i fisk – Indkredsning af stoffer ud fra deres biokemiske virkemekanismer”.

De to rapporter har bragt Miljøministeriet et skridt nærmere en forklaring på årsagen til misdannelserne. Men den egentlige årsag er ikke fundet. Den førstnævnte udredning konkluderer, at ålekvabbeyngel med misdannelser er hyppigst forekommende i kystnære områder med menneskelig aktivitet. Der kan her ikke peges på specifikke stoffer som årsag til misdannelserne, men mistanken ledes hen på f.eks. klorerede organiske forbindelser, TBT, PAH, pesticider, tungmetaller og stoffer med hormonforstyrrende effekter, evt. som additiv virkning fra flere stoffer. Industrielle direkte udledninger til vandmiljøet eller udledninger fra afværgeboringer synes ikke at være årsagen, ligesom misdannelserne heller ikke skyldes iltsvind eller bakteriel forurening. På den baggrund igangsatte Miljøstyrelsen den anden udredning, der på grundlag af viden om biokemiske virkemekanismer i fisk forsøger at indsnævre gruppen af stoffer, der kan føre til misdannelser i fisk.

Det er en meget kompliceret problemstilling. Men med de to rapporter har Miljøministeriet fået et bedre grundlag for at gå videre i sin søgen efter en forklaring på misdannelserne. I den søgen vil der også indgå ny viden opnået ved, at DMU inden for det nationale program for overvågning af vandmiljøet (NOVANA) fra 2007 har styrket aktiviteterne relateret til udbredelsen af biologiske effekter på ålekvabbens reproduktion (fase 2a i oplægget).

Der er fundet finansiering til at fortsætte undersøgelsesprogrammet til det videre arbejde med at gennemføre miljømålinger (fase 2b). Der vil være en indledende fase med detailplanlægning til kvalitets sikring af aktiviteterne. Gennemførelsen af måleprogrammerne skal i øvrigt tilpasses ålekvabbens livscyklus. På den baggrund kan de planlagte initiativer forventes afsluttet med udgangen af 2010 (fase 2b, 3 og 4). Miljøministeriet forventer på den baggrund at kunne præsentere eventuelle forslag til at imødegå biologiske effekter i miljøet ultimo 2010 (fase 5).